

A painting of a bearded man, likely a prophet or shepherd, standing on a grassy bank. He is wearing a blue robe over a brown tunic and sandals. He holds a long staff in his right hand and points with his left hand towards a landscape of rolling green hills, a river, and distant mountains under a blue sky with light clouds. The scene is bright and colorful.

SÁCH A-MỐT

Ai đã viết cuốn sách?

Tiên tri A-mốt sống giữa một nhóm người chăn chiên ở Thê-cô-a, một thị trấn nhỏ cách Giê-ru-sa-lem khoảng mười dặm về phía nam. A-mốt đã nói rõ trong các bài viết của mình rằng ông không xuất thân từ một gia đình tiên tri, thậm chí ông cũng không coi mình là một. Đúng hơn, ông là “người trồng cây vả” đồng thời là người chăn chiên (A-mốt 7:14-15 *A-mốt trả lời cho A-ma-xia rằng: Ta không phải là đấng tiên tri, cũng không phải con đấng tiên tri; nhưng ta là một kẻ chăn, sửa soạn những cây vả rừng.* ¹⁵ Đức Giê-hô-va đã bắt lấy ta từ sau bầy, và Đức Giê-hô-va phán cùng ta rằng: Hãy đi nói tiên tri cho dân Y-sơ-ra-ên ta.)

Mối liên hệ của A-mốt với cuộc sống giản dị của người dân đã trở thành trọng tâm trong những lời tiên tri của ông, khi ông thể hiện tấm lòng đối với những người bị áp bức và không có tiếng nói trên thế giới.

Thời gian viết:

Sách A-mốt có thể được viết từ năm 760 đến 753 trước Công nguyên. Sách bắt đầu với lời giải thích rằng A-mốt đã rao giảng dưới triều đại của Ô-xia ở Giu-đa và của Giê-rô-bô-am II ở Y-sơ-ra-ên vào thế kỷ thứ tám TCN (A-mốt 1:1 *Lời của A-mốt, người trong bọn chăn ở Thê-cô-a, là lời đã được soi dẫn cho người về Y-sơ-ra-ên, đang đời Ô-xia, vua Giu-đa, và đang đời Giê-rô-bô-am, con trai Giô-ách, vua Y-sơ-ra-ên, hai năm trước cơn động đất*)

A-mốt có thể là bạn đồng lao với nhà tiên tri Ô-sê ở vương quốc Y-sơ-ra-ên. Sách A-mốt nhấn mạnh đến các vị tiên tri A-mốt giải thích rằng Chúa sử dụng các vị tiên tri để làm công việc của Ngài (A-mốt 3:7 *Cũng vậy, Chúa Giê-hô-va chẳng có làm một việc gì mà Ngài chưa tỏ sự kín nhiệm Ngài ra trước cho tôi tớ Ngài, là các đấng tiên tri*)

Những câu then chốt:

[A-môt 2:4](#)

Đức Giê-hô-va phán như vậy: Bởi cớ tội ác của Giu-đa đến gấp ba gấp bốn lần, nên ta không xây bỏ án phạt khỏi nó; vì chúng nó đã bỏ luật pháp của Đức Giê-hô-va và không vâng theo lệ luật Ngài, những sự giả dối mà tổ phụ chúng nó đã theo, làm lầm lạc chúng nó.

[A-môt 3:7](#)

Cũng vậy, Chúa Giê-hô-va chẳng có làm một việc gì mà Ngài chưa tỏ sự kín nhiệm Ngài ra trước cho tôi tớ Ngài, là các đấng tiên tri.

[A-môt 9:14](#)

Ta sẽ đem phu tù của dân Y-sơ-ra-ên ta trở về; chúng nó sẽ lập lại các thành bị phá, và ở đó. Chúng nó sẽ trồng vườn nho và uống rượu nó, sẽ cày cấy vườn mình và ăn trái nó.

Những câu then chốt:

[A-môt 2:4](#)

Đức Giê-hô-va phán như vậy: Bởi cớ tội ác của Giu-đa đến gấp ba gấp bốn lần, nên ta không xây bỏ án phạt khỏi nó; vì chúng nó đã bỏ luật pháp của Đức Giê-hô-va và không vâng theo lệ luật Ngài, những sự giả dối mà tổ phụ chúng nó đã theo, làm lầm lạc chúng nó.

[A-môt 3:7](#)

Cũng vậy, Chúa Giê-hô-va chẳng có làm một việc gì mà Ngài chưa tỏ sự kín nhiệm Ngài ra trước cho tôi tớ Ngài, là các đấng tiên tri.

[A-môt 9:14](#)

Ta sẽ đem phu tù của dân Y-sơ-ra-ên ta trở về; chúng nó sẽ lập lại các thành bị phá, và ở đó. Chúng nó sẽ trồng vườn nho và uống rượu nó, sẽ cày cấy vườn mình và ăn trái nó.

A-mốt 1:2

(A-mốt tiên tri rằng Chúa sẽ giáng sự phán xét xuống Sy-ri, dân Phi-li-tin, Ty-rơ, Ê-đôm, dân Am-môn và Mô-áp vì sự tà ác của họ. A-mốt cũng rao giảng rằng Giu-đa và Y-sơ-ra-ên sẽ bị trừng phạt vì đi theo sự gian ác và từ chối Chúa.

A-mốt 1:2

(Đức Giê-hô-va sẽ gằm thét từ Si-ôn. Ngài làm cho vang tiếng mình ra từ Giê-ru-sa-lem. Những đồng cỏ của kẻ chăn chiên sẽ thâm sâu, chót núi Cạt-mên sẽ khô héo)

Điều chúng ta cần lưu ý là cụm từ, “**Chúa sẽ gằm thét từ Si-ôn.**” Chúa đã là Đấng chăn chiên của Israel. Dân Y-sơ-ra-ên quen thuộc với Thi thiên 23. Giống như người chăn chiên, Đức Chúa Trời đã chăm sóc họ. A-mốt, cũng là một người chăn chiên, đã dùng từ ngữ để miêu tả xã hội đó mà lẽ ra là một bức tranh rất hiền hoà. Bây giờ Đức Chúa Trời giống như Sư tử đối với Y-sơ-ra-ên. Sư tử có lẽ là con vật đáng sợ nhất thời bấy giờ. Nó có thể tấn công và ăn tươi nuốt sống cả đàn cừu trong khi người chăn cừu bất lực đứng nhìn. Giống như sư tử rống trước khi tấn công, Chúa đang công bố sự phán xét của Ngài trên Y-sơ-ra-ên.

A-mốt tiên tri rằng Chúa sẽ giáng sự phán xét xuống Sy-ri, dân Phi-li-tin, Ty-rơ, Ê-đôm, dân Am-môn và Mô-áp vì sự tà ác của họ. A-mốt cũng rao giảng rằng Giu-đa và Y-sơ-ra-ên sẽ bị trừng phạt vì đi theo sự gian ác và từ chối Chúa.

SỰ PHÁN XÉT CÁC NƯỚC

1. ĐA-MÁCH – CÂU 3-5

“Họ đập Ga-la-át như đập lúa bằng răng sắt.”

Đa-mách là thủ đô của người Aram hay người Syria ở phía Bắc. Ha-xa-ên và Bên-Ha-đát là các vua trước của A-ram. Điều này có lẽ ám chỉ những trận chiến liên miên giữa Ga-la-át và quân A-ram. Từ “đập lúa” có lẽ là hình bóng cho cuộc chinh phục khắc nghiệt và triệt để với ý tưởng quân Aram càn quét Ga-la-át cắt và nghiền nát nó như thể lúa trên sân đập lúa. Điều này thậm chí có thể đề cập đến các phương pháp tra tấn thực tế trong đó một thiết bị như xe có ngạnh sắt hoặc dao được sử dụng cho các tù nhân. Để thông tin biết, Đa-mách đã rơi vào tay người Assyria vào năm 732 trước Công nguyên.

2. GA-XA (Phi-li-tin) - CÂU 6-8

Các thành phố được đề cập, Ga-xa, Ách-đốt, Ách-ca-lôn và Éc-rôn là những thành phố lớn ở Phi-li-tin.

Tội lỗi của họ là buôn bán nô lệ quy mô lớn. Người Phi-li-tin nổi tiếng vì đã bắt cả làng và bán họ làm nô lệ cho Ê-đôm, rồi từ đó họ bị bán đến các nơi khác trên thế giới. Giô-ên 3:4-8 nói thêm về việc buôn bán nô lệ của họ và cũng đề cập rằng Ty-rơ đã tham gia cùng họ. Ty-rơ là thành phố tiếp theo được đề cập.

3. TY-RƠ - CÂU 9-10

Phần này đề cập đến người Ty-rơ. Tội ác chống lại loài người của họ cũng là buôn bán nô lệ với Ê-đôm.

4. Ê-ĐÔM - CÂU 11-12

Ê-đôm là kẻ thù lớn nhất của Y-sơ-ra-ên. Đó thực sự là một điều đáng buồn vì người Ê-đôm là con cháu của Ê-sau - anh trai của Gia-cốp. Hãy nhớ tên khác của Gia-cốp là Y-sơ-ra-ên.

“vì nó đã dùng gươm đuổi theo anh em mình, bỏ cả lòng thương xót” chắc chắn nói đến mối quan hệ này giữa Y-sơ-ra-ên và Ê-đôm. Đó là sự thù địch mãnh liệt đối với Y-sơ-ra-ên.

5. AM-MÔN - CÂU 13-15

Họ mổ bụng những phụ nữ đang mang thai của Ga-la-át để có thể mở rộng lãnh thổ của mình. (1:13)

Đây chắc chắn là một tội lỗi lớn. Quân đội cổ đại đôi khi sẽ làm điều này để khủng bố kẻ thù. Và chắc chắn việc thực hiện hành vi tàn bạo này đối với phụ nữ và trẻ em không có khả năng tự vệ đã cho thấy họ đã trở nên vô đạo đức như thế nào. Họ nói rằng họ xé toạc những người phụ nữ mang thai để mở rộng biên giới của họ. Vì vậy, đó là sự bành trướng chủ nghĩa đế quốc tàn ác của họ.

6. DÂN MÔ-ÁP - 2:1-3

Am-môn và Mô-áp là con gái của Lot. *”vì nó đã đốt hài cốt của vua Ê-đôm dựng làm ra vôi”* Có vẻ như vào thời cổ đại, người ta rất coi trọng việc thi hài của một người chết được đặt yên bình trong khu chôn cất của gia đình, để người đó có thể được “về với tổ phụ”.

Chúng ta còn nhớ, họ đã mang hài cốt của Giô-sép ra khỏi Ai Cập để chôn cất tại đất hứa.

Vì vậy, tội lỗi của họ là làm ô uế những ngôi mộ.

7. GIU-ĐA - 2:4-5

Tội lỗi là *”chúng nó đã bỏ luật pháp của Đức Giê-hô-va và không vâng theo lệ luật Ngài”*

Lý do là vì họ đã đi theo những tà thần thay vì một Đức Chúa Trời thật.

8. Y-SƠ-RA-ÊN

➤ **ÁP BỨC NGƯỜI VÔ TỘI VÀ NGƯỜI NGHÈO (2:6B-7A)**

Chúng ta thấy hệ thống tư pháp bị thối nát. Luật quy định có thể bán con nợ để trả nợ, nhưng họ đang lạm dụng nó. Từ “công bình” có thể có nghĩa là người đứng trong một vụ kiện. Vì vậy, những người giàu có và quyền lực có thể đã hối lộ các thẩm phán để quyết định có lợi cho họ trong một vụ kiện sai và điều đó cho phép họ bán “người công chính” (người vô tội nhưng bị tuyên có tội) làm nô lệ để nộp phạt.

Bán “người nghèo lấy một đôi dép” cho thấy người ta bị bán làm nô lệ vì những món nợ nhỏ hoặc cầm cố.

➤ **THAM GIA VÀO CÁC THỰC HÀNH TÔN GIÁO NGOẠI GIÁO (2:7B)**

đề cập đến sự kiện những người đàn ông Y-sơ-ra-ên đi đến các đền thờ ngoại giáo và tham gia với gái điếm trong đền thờ.

➤ **LẠM DỤNG HỆ THỐNG CẦM CỐ VÀ NỢP PHẠT (2:8)**

Đầu tiên, họ không được phép giữ một chiếc áo choàng làm vật cầm cố qua đêm (Xuất Ai Cập 22:26-27). Người ta cho rằng chỉ những người rất túng thiếu mới cầm cố thứ gì, vì vậy những người cho vay không được tính lãi và thu lợi từ sự bất hạnh của người khác, họ cũng không được giữ những chiếc áo khoác được thế chấp qua đêm. Những người nghèo sẽ cần nó để giữ ấm.

➤ **TỎ RA THIẾU TÔN TRỌNG CÁC TÔI TỚ CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI (2:12)**

Cho thấy sự bại hoại và chối bỏ của hệ thống tôn giáo và sự chối bỏ của các nhà lãnh đạo tôn giáo. Người Na-xi-rê đã thề không uống rượu, nhưng dân Y-sơ-ra-ên ép buộc họ phá bỏ lời thề.

Bản tóm tắt ngắn gọn:

A-mốt 1-2

A-mốt tiên tri rằng Chúa sẽ giáng sự phán xét xuống Sy-ri, dân Phi-li-tin, Ty-rơ, Ê-đôm, dân Am-môn và Mô-áp vì sự tà ác của họ. A-mốt cũng rao giảng rằng Giu-đa và Y-sơ-ra-ên sẽ bị trừng phạt vì đi theo sự gian ác và từ chối Chúa.

A-mốt 3-4

A-mốt mô tả những nỗ lực khác nhau của Chúa để cứu dân của Ngài, kể cả việc gửi các vị tiên tri đến cảnh báo họ, ngăn mưa, và cho phép dịch bệnh và chiến tranh gây rắc rối cho họ. Tuy nhiên, dân chúng đã không hạ mình trở lại với Chúa.

Bản tóm tắt ngắn gọn:

A Mốt 5–6

A-Mốt dạy rằng nếu dân chúng hối cải và chân thành tìm kiếm Chúa, thì họ có thể tránh được sự hủy diệt. Đặc biệt, ông tuyên bố rằng Chúa không chấp nhận lễ vật của người dân tại đền thờ vì trái tim của người dân đang hướng về các vị thần giả. A-mốt tiên tri rằng cách thờ phượng Chúa tùy tiện của họ sẽ dẫn họ đến sự hủy diệt.

A-mốt 7–9

Sau khi tiên tri về sự diệt vong và những hậu quả mà Y-sơ-ra-ên sẽ phải đối mặt vì chối bỏ Chúa, A-mốt đưa ra một sứ điệp đầy hy vọng hứa rằng Chúa sẽ quy tụ dân của Ngài lại với nhau và phục hồi họ về vùng đất của họ.

Ứng dụng:

Đôi khi chúng ta nghĩ rằng chúng ta là một "chỉ-là một"! Chúng ta chỉ là một người bán hàng, công nhân hoặc bà nội trợ. A-mốt sẽ được coi là "chỉ là một." Ông không phải là một nhà tiên tri hay *cũng không phải con đáng tiên tri*. A-mốt chỉ là một người chăn cừu, một tiểu thương ở Giu-đa. Ai sẽ lắng nghe ông ta? Nhưng thay vì bào chữa, A-mốt đã vâng lời và trở thành tiếng nói mạnh mẽ của Đức Chúa Trời để thay đổi dân sự.

Đức Chúa Trời đã sử dụng những người bình thường như người chăn cừu, thợ mộc và ngư dân trong suốt Kinh thánh. Dù chúng ta là ai trong cuộc đời này, Đức Chúa Trời có thể sử dụng chúng ta. A-mốt là một "Chỉ là một" đầy tớ cho Chúa. Thật tốt khi trở thành "đầy tớ" của Chúa.